

NARODNI DNEVNIK

Izhaja usak dan opoldne, izvenem nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20—, inozemstvo Din 30—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČEVA ULICA ŠTEV. 12
TELEFON ŠTEV. 532.

Rokopisi se ne vraćaju. — Oglasi po tarifu.

Pisanim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček, uradu štev. 13.693.

Zveza podeželskega ljudstva.

Kakor čujemo, so bila pogajanja med SKS in SRS glede skupnega nastopa ugodno zaključena in dosežen je bil v vseh točkah popoln sporazum. Še ta teden izide proglas obeh strank, v katerem bo uradno naznanjena ustanovitve Zveze podeželskega ljudstva in obrazloženi njeni cilji in njen program.

V pravem času je bila ustanovljena Zveza podeželskega ljudstva. Slovenska oficialna politika je bila obvladana od boja med pretirano udanostjo Beograda in pretirano agitacijo proti Beogradu. Pravi slovenski interesi pa so bili vsled tega zanemarjeni in položaj slovenskega naroda se je vedno slabšal. Nihče pa tega ni čutil bolj ko podeželsko ljudstvo, na katero so bila vsa bremena prevajena. In zato je naravno in prav, da je seglo podeželsko ljudstvo po samopomoči in se združilo v enotni organizaciji, ki mora združiti slovenski narod prav tako v eno fronto, kakor je to že doseženo na Hrvaškem.

To mora biti prvi in najvišji cilj Zveze podeželskega ljudstva in ta cilj je dosegljiv, ker ga interes slovenskega naroda narekuje.

Organizacijo slovenskega naroda je treba na vsak način izvesti. Tisti, ki pravijo, da moramo biti hlapci Beograda, ne morejo izvesti organizacije slovenskega naroda, ker slovenski narod še nikdar ni bil za hlapčevstvo. Ne morejo pa izvesti organizacije slovenskega naroda niti tisti, ki so po svojem kulturnem in političnem programu v nastopu z velikim delom naroda. Organizacijo slovenskega naroda moré izvesti le podeželsko ljudstvo, ker v njem je sila naroda, je narod sam.

Čim bolj nujna je ustanovitev Zveze podeželskega ljudstva, tem ostrejši bodo napadi na Zvezo. Vsi ti napadi ne morejo biti drugo ko priznanje njene potrebe. Zakaj samo tistega se napada, za katerega se ve, da ima prihodnost, za umirajočo nima politika besede.

Naloge Zveze podeželskega ljudstva so velike in zato tudi težavne. Predvsem pa je v ospredju ena naloga. Zveza podeželskega ljudstva mora biti tabor resnične demokracije v Sloveniji. Boj proti vsem onim, ki teptajo državljanske svoboščine, ki se opirajo na silo in ki hočejo z reakcionarnimi zakoni utrditi svojo moč, mora biti najodličnejša dolžnost nove Zveze. Ona mora biti zbiralšče za vse svobodoljubce ljudi, mora pa tudi biti opora za vse preganjance. Podeželsko ljudstvo je neodvisno od močotcev, zato pa mora od njega tudi iziti borba proti nasilnikom.

Z zvezo podeželskega ljudstva je položen temelj za konsolidacijo naših političnih razmer. Glavna napaka naše očiščevalne politike je bila od nekdaj v tem, da se je vodila od zgoraj navzdol mesto obratno. Zato je bilo toliko nerazumevanja za interese širokih slojev, zato se ni ničesar storilo za napredek produktivnih slojev, zato še danes nima država gospodarska politika prav nobene smeri in tava od sistema do sistema.

Ozir na produkcijo mora postati vodilna misel naše gospodarske politike in podeželsko ljudstvo, ki je organizacija vseh produktivnih slojev, bo to misel tudi izvedlo.

Niti najmanj ne dvomimo, da se bo novi Zvezi podeželskega ljudstva podtakalo, da hoče živeti iz nasprotja med mestom in podeželjem. Popolnoma napačno in neresnično. Zakaj ozir na pro-

Pospešeno delo na reakcionarnih zakonih.

Beograd, 16. junija. V politični situaciji ni bilo nobenih važnih dogodkov. Parlamentarni klubi niso delovali radi odhoda narodnih poslancev iz Beograda. Predsednik vlade včeraj ves dan ni šel iz svoje hiše. Pavle Radić biva v Zagrebu. Včerašnje zborovanje SDS so beograjski politični krogi sprejeli kot borbo Pribičevića, da ostane na vladi. Zborovanje ni imelo posebnega efekta.

Značilno je, da so se sekcije zakonodajnega odbora požurile z delom na

raznih zakonskih osnovah. Želja vlade je, da pride zakonski načrt o invalidih že v petek pred skupščino. Tudi tiskovni in sodnijski zakon bosta kmalu gotova. Nato bodo prišle na vrsto dvanajstine. S tem bi bilo delo skupščine končano in skupščina se bo podala na počitnice.

O verifikaciji ni nobenega govora. Verifikacijski odbor še danes ni sklican. Prav tako se še ni sestal finančni odbor, dasi je že preteklo rok za predloge o dvanajstinih.

Radikali na Hrvatskem proti SDS.

Beograd, 16. junija. Včeraj je prišla v Beograd pod vodstvom bivšega ministra dr. **Peleša** in dr. Supila večja deputacija radikalov iz primorsko-krajiške oblasti. Deputacija je prišla v Beograd, da se pritoži pri vseh merodajnih radikalnih faktorjih proti krivicam, ki so bile storjene v prvi vrsti radikalnim uradnikom, nato pa tudi drugim radikalom, odkar je na krmilu PP vlada. To

preganjane radikalov se ne vrši samo v primorsko-krajiški oblasti, temveč po vsej Hrvatski. Trdi se, da bo sprejel deputacijo poleg drugih radikalnih ministrov, tudi Nikola Pašić. Radikalni poslanci, ko so slišali za postopanje samostojnih demokratov na Hrvatskem, so bili ogorčeni. Deputacija dr. Peleša je prišla ravno v pravem času.

Neuspeh Pribičevičevega shoda.

BEOGRAD SPOZNAL NAMERO SHODA. — VELIK UTIS DEPUTACIJE DR. PELEŠA.

Beograd, 16. junija. Deputacija Hrvatov, pod vodstvom bivšega ministra dr. Peleša je imela večji efekt, nego bi ga imela v drugem momentu. To pa gotovo radi tega, ker je prišla v času reklame, ki so jo samostojni demokrati razvijali v Beogradu o Pribičevićevem zboru v Sisku. Zborovanje v Beogradu in v Šumadiji ni napravilo onega vtisa, katerega so hoteli doseči samostojni demokrati. Zbor je bil prirejen samo zato, da bi se moglo pokazati nekaj uspehov SDS v Hrvatski. Pa je bil viden samo namen v vsej svoji nagoti, da je bilo namreč prirejeno zborovanje samo zato, da bi se iz Siska napravil pritisk na Beograd. Medtem pa Beograd gleda na zborovanje v Sisku kakor na neko manifestacijo SDS, s katero se je pretilo na dve strani: radikalom in radićevcem.

Pribečevičevo zborovanje je izpadlo v Beogradu kot nekaka komedija, ker se je Pribečevič posluževal prav onih metod, katere je ljuto napadal pri St. Radiću kot demagoške. Pribečevič je imel zborovanje pod barjaki in z napismi na plakatih. Kar se tiče samega politične

ga efekta, je znano, da so bili na zborovanju po veliki večini prejšnji pristaši Pribičeviča, ki so se pripeljali z vseh strani.

Večjo pozornost je izzvala deputacija radikalov iz Hrvatske, ki je prišla, da opozori merodajne faktorje na Pribičeviča in na pobijanje onega režima, katerega izvajajo samostojni demokrati v Hrvatski. Sinočnje »Novosti« pišejo: Prihod te deputacije in izjave njenih članov so vznemirile mnoge radikalne narodne poslance, ki so odkrito izjavili, da ne morejo več trpeti, da bi samostojni demokrati na brezobziren način preganjali vse pristaše radikalov na Hrvatskem in v Slavoniji. V zvezi s tem so sinoči radikali govorili tudi o potrebi sporazuma med radikali in radičevci. Večina radikalnih poslancev je povdarjalo potrebo, da se morajo sporni mandati HSS verificirati čim prej in da treba delati intenzivno na tem vprašanju, ker smatrajo to vprašanje kot državno potrebo. Oni so šli celo tako daleč, da so povdarjali, da mora priti do sporazuma še pred jeseno.

Tiskovni zakon.

REAKCIONARNE DOLOČBE OSTANEJO

Beograd, 16. junija. Včeraj je imel odbor za proučavanje tiskovnega zakona svojo sejo. Pri čl. 10. je dr. Žanić predlagal, da se opusti stavek, po katerem poslanec ne more biti urednik za časa trajanja mandata. Srškić je ta predlog odbil. Dr. Žanić opozarja, da je po naslednjem členu poslanec odgovoren tudi zato, če daje smer listu; to je kontradikcija. Vendar je bil člen sprejet brez izpremembe. Pri čl. 14., ki govori, da se mora kolportaža prijaviti, dr. Žanić predlaga, da naj se mesto tega člena vzame čl. 16. srbskega zakona, po katerem kolportaže ni treba prijaviti. Predlog je bil odbit. Spremenil se je ta člen samo v toliko, da more imeti prodajalec lista 16 let mesto 18. Pri čl. 70. je bil sprejet stavek, da se list ustavi, ako se po sklepu sodišča ne priobči popravka takoj drugi dan. Pri čl. 88. predlaga Žanić, da sodišče sprejme dokaze, ako jih stranka ponudi. Srškić zavrne predlog Smodeja, da mora država povrniti škodo, ako sodišče uniči prepoved lista. Po daljši debati je bilo predlogu Smodeja le deloma ustreženo. Na predlog Marinkovića se ustavi, da se kot tiskovne krivice smatrajo karikature krahja in njegove rodbine. Žanić se temu protivi, ali večina sprejme predlog. Sprejme se predlog g. dr. Žanića, da se ne kaznuje priobčevanje razprav v parlamentu. Predsednik zavrne predlog, da naj veljajo tudi za tiskovne krivice milejše kazni kakor za druge delikte. Odbija se predlog dr. Žanića o vzdrževanju kazni v custodia honesta. S tem je sekcija končala svoje delo.

ZA INVALIDE NI DENARJA.

Beograd, 16. junija. Včeraj popoldne sta imela odbor za proučavanje invalidskega zakona in odbor za proučavanje zakona o osnovnih šolah svoje seje. V odboru za invalidski zakon je opozicija predlagala več sprememb. En del njenih predlogov je podpiral tudi radikalni poslanec dr. Dobrivoje Popović. S strani opozicije so govorili: Lončarević, Kremžar, Grol, Agatonović in Pazderek. Min. Gjuričić je odbil vse predloge, ker nima dovolj sredstev. Sprejeti so bili vsi člani do čl. 28.

RAZPRAVA O PROSVETNEM ZAKONU.

Odbor za proučevanje zakona o osnovnih šolah je razpravljal o 3. oddelku, ki govori o ustanavljanju šolskih občin, o šolskih zgradbah in o vzdrževanju šol. Opozicija je živo sodelovala v debati, zlasti dr. Bazala, Hadžikadić in Kujundžić. Pribeževič je v glavnem ostal pri svojih predlogih in sprejete so bile le nekatere manjše korekture. Izglasovan je bil cel 3. oddelek.

NASPROTJA V NARODNI BANKI.

Beogra, 16. junija. Iz finančnih kro-
gov se doznava, da namerava generalni
guverner narodne banke g. Gjorgje Vai-
fert podati ostavko na svoje mesto radi
bolezni in utrujenosti. V drugih krogih
pa trdijo zopet, da je vzrok ostavke po-
litičnega in ne finančnega značaja. Pri-
šlo je baje do spopada s finančnim mini-
strom radi finančne politike. Finančni
minister pa ima v osebi direktorja Na-
rodne banke dr. Novakovića, svojega pri-
jatelja. Zato se pričakuje ostavka g. Vai-
ferta. Smatra se, da bo prišlo do izred-
nega kongresa akcionarjev Narodne
banke, kar bi bilo prava senzacija za
vse finančne kroge v državi.

Kmet in obrtnik.

Težavne povojne razmere postajajo čim dalje občutnejše za vse sloje, posebno pa za kmeta in obrtnika. Od teh si mnogi belijo glave, kako bi svoj neprijeten položaj izboljšali. V pravilnem razumevanju gospodarskih principov skušajo povečati svojo produkcijo, producirati hočejo ceno po dobro. Drugi stoji težkim časom apatično nasproti ter žilvotarijo, udani v božjo voljo, in držeč se starih metod, po starem kopitu dalje.

Kmeta tarejo skrbi leto za letom čimdalje bolj. Rad bi produciral intenzivno in ceno. Tega pa ne more, ker je ekstenzivni in konservativni proizvajalec. Manjka mu potrebnih naprav, strojev in orodja. Razlika med intenzivnim in ekstenzivnim produciranjem je najbolj razvidna iz dejstva, da pridela danski kmet pri približno istih geografskih in drugih prilikah, na istem prostoru najmanj 3-4 krat toliko, kakor naš. Tudi danski kmet se je imel boriti svojočasno s hudimi povojnimi težkočami. To je bilo takrat, ko je vzel Nemčija Danski najrodovitnejše pokrajine. Toda danski kmet ni obupal in ni držal rok križem. Smoteno delo zadružništva ga je dvignilo do današnjega blagostanja in kulture, ki jo občuduje ves svet. Danes lahko rečemo, da ima danski kmet svojo Ameriko doma.

Svetovna konkurenca, ki nastopa že z vso svojo težo brez ozira na srčna čustva narodov in držav, in ki bo za nas čimdalje hujša, najhujša pa takrat, ko bo vstopila zopet velikanška agrarna Rusija v krog cenih producentov in svetovnih zalagateljev z živili. Kaj pa potem? Edina rešitev je, da sledimo vzgledu danskega kmeta, se otresemo konservativnosti in starokopitnosti ter pričnemo z moderno intenzivno produkcijo.

Za zvišanje produkcije so merodajne razne okolnosti, n. pr. pravilno in pravočasno obdelovanje zemlje, kakor jesensko oranje zemlje, gnojenje z apnom, setev v vrste, pravilno ravnanje z gnojem in gnojenje, uporaba strojev itd. S kmetom bi moralo sodelovati tudi obrtništvo. Iстина je, da je kmet podlaga državi in vsako brezbržno ravnanje proti kmetu se bo prej ali slej maščevalo, kaj bo, kratko rečeno, kmet obubožal, z njim pa bodo obubožali tudi vsi drugi stanovni in država sama. Iniciativo za to naj ima predvsem obrtnik, ker se laže prilagodi kmečkim razmeram, pa najsibo to mestni ali pa podeželski obrtnik. Vzemimo za primer našega kovača. Koliko orodja, priprav in strojev bi se dalo doma ceno in dobro popraviti ter

razmeram odgovarjajoče zboljšati, če se ne doma proizvajati, če bi se kovači bolj zanimali in opazovali to ali ono starokopitno kmečko delo ter ga skušali omiliti ter prihraniti kmetu trud in trpljenje v boju z naravo. Mnogo priprav in orodja bi se dalo doma zboljšati pa najsibodo to razni železni plugi, razne brane, leseni in cementni valjarji, okopovalniki, osipovalniki, razširjalniki za gnojnice itd. Naloga vseh vodilnih in merodajnih faktorjev — tako od strokovno poljedelske, kakor od specialne obrtniške strani — je skrbeti za to, da se bodo sklicavali in prirejala predavanja in sestanki večkrat v letu na kmetijskih šolah in vzornih posestvih, kjer naj se praktično in teoretično razkazuje uporaba raznih kmetijskih strojev in orodja ter naj se jih skuša čimbolj prilagoditi krajevnim gospodarskim razmeram in zboljšati. Država bi morala priskočiti v tem slučaju z vsem aparatom na pomoč in podpreti slične prireditve v strokovnem, kakor tudi v gmočnem oziru.

Slično bi veljalo tudi za druge obrtnike, n. pr. za zidarje ozir. zidarske mojstre. Brezokusnega, nestrokovnega, potratnega in dragega ter nepraktičnega zidanja, pa naj si bo de te ali one naprave bi moralo biti enkrat že konec. Tu nas čaka še veliko dela! Pred vojsko so se sestajali večkrat kmetijski strokovnjaki in zidarski mojstri. Skupno so potem obravnavali in praktično izdelali načrte za to ali ono gospodarsko napravo. Sedaj po vojni je pa to prenehalo. To je zares škoda!

Marsikateri naprednejši kmetovalec bi si rad dal popraviti sedaj po vojni svoja gospodarska poslopja, pa rajši čaka z zidanjem. Temu zastoju so krivi (poleg denarnih nepriklj) tudi zidarji sami, ker ne zidajo tako, kakor kmet želi, namreč okusno in udobno, strokovno pravilno, praktično in solidno. Le malo je zidarjev, ki izvršujejo svoj poklic na kmetih res dobro. V tem oziru bi se moralo tudi pri zidarjih začeti s primernimi instrukcijami, zlasti pri podeželskih.

Tudi o drugih obrtnikih bi se dalo marsikaj reči, vendar naj zadržujemo ti primeri. Ponavljamo torej, da bi bilo želeli, da se obrtniki bolj prilagodijo kmečkim težnjam, pomislijo naj, da je blagostanje kmetovo v prid tudi njim in vsem drugim stanovom.

Končno podčrtamo še enkrat, da leži spás našega kmeta edinole v ceni, dobri in večji produkciji, ki ga bo usposobila za konkurenco na svetovnem trgu.

Franjo Kafol.

Lloyd George o kitajskih dogodkih.

Svetovni listi objavljajo velik članek bivšega angleškega ministrskega predsednika o kitajskih dogodkih. Ker je članek nad vse zanimiv in ker odkriva z redko odkritosrčnostjo vzroke sedanjih nemirov, ga objavljamo v izveščku.

Prvotno le neznatni dogodki zavzemajo vedno večje dimenzije in danes že resno ogrožajo interes Anglije, Amerike in Japonske. Sedanji položaj je utemeljen na mnogih stvareh, toda odločilne važnosti je nacionalistično gibanje, ki je zavzelo v zadnjem času velik razmah. Kuo-Ming-Tang stranka, ki vodi to gibanje, je dopovedala kitajskemu ljudstvu, da ga tuji izjemajo. Zato se mora kitajski narod od tujece osvoboditi.

Vzroki in začetki tega gibanja imajo mnogo sorodnosti s sintajnovci na Irskem. Niso komunistični, temveč patriotski. To gibanje ni nastalo iz odpora proti kapitalu, temveč iz mrznje do tujece. Ker pa je kapital ozko spojen s tuji, zato se oba pojma dostikrat mešata.

Majhna, toda odločna skupina komunistov vse to izkorišča in kakor je že pri revolucijah običaj, je množica vedno obvladana od manjših, toda odločnih skupin. Dijaštvo je na drugi strani skrbelo, da se je nacionalna zavest hitro in povsodi razširila. Položaj kitajskih delavcev je dalje tako mizeren, da so simpatije delavstva vsega sveta na njihovi strani. K vsemu temu pride še medsebojna vojna kitajskih generalov, ki menjajo vsak čas svoje mnenje in ki so v službi Japonske ali sovjetov.

Kitajci so najbolj miroljuben narod na svetu. Njih vera je pacifiistična, kakor krščanska. Razlika je samo ta, da Kitajci v svojo vero verujejo, kristjani pa ne. Zaposled: ne ubijaj! ovira Kitajce, da bi prijel za orožje. Prvi kristjani so se tudi branili, da bi stopili v legije, toda v treh stoletjih jih je politična nujnost prisilila, da so popolnoma menjali svoje nazore in ves srednji vek je en sam uničujoč dokaz, kako so se izneverili veri svojih očetov. Ravno isto se ponavlja danes s Kitajci. Velika tajinstvena masa vzhoda se giblje morda počasneje, toda giblje se. Moderni Kitajec je bil dalje od civilizacije pokvarjen. Njegovi ideali niso pridobili pri dotiku z zapadom. Kadar gre Evropa na vzhod, tedaj gre navadno s svojimi najslabšimi elementi.

Namera ameriške vlade, da svoj del odškodnine vsled bokserske vstaje porabi za vzgojo mladih Kitajcev, je bila sicer dobra, imela je pa slabe posledice za razvoj stvari na Kitajskem. Ta mladina se seznani z nauki zapada in spoznava ono kruto civilizacijo, ki jo je odkrila svetovna vojna. Vračajo se domov. Odtujeni svoji veri, svojim običajem in neizogibno pomnože vrste nezadovoljnih.

siji, ko Francija, da se interesira za razmere v Nemčiji.

Rivaliteta med Rusijo in Japonsko na Kitajskem izhaja še iz carskih časov. Carska vlada se je zelo zanimala za Kitajsko in pri priliki je anektirala velik del Kitajske. Vsled te rivalitete so Rusi in Japonci podpirali med seboj se pripravljajoč Kitajce z orožjem, da so tako koristili svojim interesom. Ni čisto prav, če se hoče samo boljševiki dolžiti za sedanje dogodke. Stari carski oficirji so našli na Kitajskem delo in danes pomagajo oboroževati 400 milijonski narod. Kitajski general poveljuje celo polku ruskih beguncev.

Toda res je, da je boljševiška Rusija na preži in da ne zamudi nobene prilike za svojo propagando. V Moskvi je velika šola za Kitajce, ki se pridno izobražujejo v komunističnih nazorih. S sigurnim instinktom ribarijo revolucionarji v kalnem in pripravljajo svoj veliki načrt. Komunistični agenti širijo plamen revolucije in kličejo Kitajce, da se osvobodijo od evropske tiranije. In pri tem služi izvrstno Rusom, da poznajo dušo Azijata, ker so sami Azijati po krvi, nastanku in temperamentu. Pristajši Kuo-Ming-Tang stranke so javno pozdravili rusko pomoč, ker so veseli vsake pomoči. Mogoče, da ne slutijo pravih namenov sovjetov, toda sedaj so za pomoč hvaležni. »Ponosni bratski pozdravi, ki jih je sovjetski zastopnik sporočil dijakom in delavcem so odkrito priznane sovjetov, da njih agenti delujejo na Kitajskem.

Zgodovina dokazuje, da končujejo revolucionarni pokreti vedno v strogo nacionalni in patriotski stranki. Iz »sans-cullotov« francoske revolucije so nastali »patriotski« nacionalne protubeje, iz Cromwellove revolucije je nastala vlada, ki je oznanjala boj proti Irce in Holandcem. Kako daleč se bo razvila revolucija na Kitajskem, to odvisi od dogodkov, ki se bodo odigrali v neizmerini srednji Kitajski. O tem še manjka poročil.

Toda že danes se mora računati z možnostjo, da se na Kitajskem ponovi ruski primer. Kaj potem? Velika, tesno stisnjena kitajska masa se je prelivala dosedaj v Ameriko in Avstralijo in kjer je sploh mogla najti streho. Sedaj jo belo pleme pričene poditi nazaj. Vprašanje odtoka bo za pritisnjene mase vedno bolj pereče. Kam bo šel odtok? Odgovor je bil vedno — zapad. Vse velike invazije so prišle z vzhoda. Vselej so bile zadržane z nepremagljivimi vojaškimi ovirami in vselej daleč od svojega izhodišča. Kaj pomeni za nas oborožitev in obuka Kitajcev z modernim orožjem? To je vprašanje trenutka. Prvoten vzrok za sedanje nemire je nacionalen. Toda če bi prišlo do zveze med divjajočimi budisti Kitajske in kljubovalnimi boljševiki Rusije, temi pari civilizacije — katerim je prepovedan vstop v zapadne dežele — potem bi mogla iz tega nastati najstrašnejša zveza, kar je je videl svet od hunskih časov.

Kitajska je dežela z velikanskimi pripomočki. Njeno prebivalstvo je eno najbolj pridnih in nadarjenih na svetu. Njene rezerve so neizmerne. Velika gibanja so šla vedno od vzhoda na zapad. Vpad Hunov in Tartarov je vrgel neizmerna ozemlja Evrope v temo in barbarizem. Danes vlada med zapadom in vzhodom večja praznota, večji vacu-

um, ko takrat. Pokrajine, ki so bile nekoč najbogatejše, so danes malo obljudene in napol propadle. Mezopotamija, ki je nekoč preživljala rimsko carstvo, je danes puščava. Ni pa tako daleč Kitajska, ki išče odtoka za svoje stisnjeno prebivalstvo. Narava ne trpi vacuuma in če bi Kitajska v svoji besnosti in oborožena s sredstvi krščanske civilizacije uprla svoj pogled na zapad, bi sledila samo naravnemu instinktu in historičnim precedenčnim slučajem.

Japonska in Rusija pustita zaenkrat, da tretji izvojuje njuna stremljenja. Rezultat bo največje važnosti za Anglijo in Ameriko.

Samo pravičnost more obvarovati Kitajsko in svet pred grozečo katastrofo. Anglija mora biti dosledna. Anglija je tradicionalni branitelj vseh nacionalnih gibanj. Dosti, če ne vse, bo odvisno od Amerike. Ameriška republika temelji na neodvisnosti. Če bi s silo hotela udušiti gibanje, ki stremi k naravnemu svobodni in samospoštevovanju Kitajske, potem bi mogla imeti nekaj časa uspeh.

Toda boljševiki ne bodo nikdar nehali vzpodbujati nezadovoljstvo in oboroževati Kitajsko in koncem koncev bo maščevanje tem večje.

Naj bi bili krščanski narodi pravični in brez strahu!

ITALIJA ZAHTEVA OD AFGANISTANSKE VLADE ZADOŠČENJE.

Agenzia Stefani poroča: Predsednik ministrskega sveta in minister zunanjih zadev je poslal afganistanskemu ministru v Rimu verbalno noto, v kateri zahteva, — potem ko je v imenu italijanske vlade energično in slovesno protestiral zoper nekvalificirano eksekucijo, izvršeno na inženirju Dariju Pipernu — sledeče zadoščenje:

1. Da se ta dogodek v Kabulu oficijelno javno obžaluje, kar naj se manifestira s posebno vizito, ki jo napravi minister zunanjih zadev v italijanskem poslanstvu; pri tej priliki izkaže četa afganistanskih vojakov z zastavo italijanski zastavi vojaško čast.
2. Da se vrne odkupnina, ki je bila plačana v dobri veri, toda zaman, zato da bi se bilo inženirja Piperna pardoniralo.
3. Da plača italijanski vladi odškodnino 7 tisoč šterlingov.

KANTONSKE ČETE ZMAGALE POD VODSTVOM SOVIJETSKIH OFICIRJEV.

Reuterjev biro poroča pod datumom 13. junija:

Bitka, ki se je razvila okrog Kantona zoper Junnanove tolpe se je končala dne 12. t. m. ob 15. Kantonske čete so prekoračile pod zaščito topovskega ognja reko v dveh ločenih skupinah. Desna skupina je odbila Junnanove čete ter jih potisnila nazaj v smeri proti Shameenu, ko pa je prekoračila reko se leva skupina, so razvili Junnanovi oddelki belo zastavo ter pričeli bežati. Par tisoč kantonskih vojakov jih je zasledovalo. Število mrtvih in ranjenih znaša par tisoč.

Zmaga kantonskih čet je zasluga ruskih oficirjev, ki so vodili operacije. 2000 mož je zasedlo breg reke. Vsi imajo rdeče kravate, tudi mnogo Rusov nosi ta boljševiški ambem. Zelo se je bati, da bodo vzbudili boljševiški vojski po lahko doseženi zmagi prebivalstvo zoper tujece. Do tega trenutka je vse mirno. Slučajev plenjenja in ropa se je pripetilo prav malo. Zmagovalci so ustrelili vsakogar, ki so ga zasačili pri plenjenju.

Politične vesti.

»Politika« pravi ob obletnici Stamboljskijeve smrti med drugim sledeče: Profesor Cankov se ni zadovoljil z ubojem voditeljev, on je šel tudi v narod, da bi z mečem in ognjem izkoreninil idejo pokojnega Stamboljskega. Ob krvavem pohodu cankovistov je izgubilo življenje nad deset tisoč ljudi. Bili so to najboljši in najbolj častiti bolgarski sinovi. V tem svojem pohodu se Cankov ne bo ustavil, ker se ne more. Živi v krvi in od krvi, ker je edina njegova naloga, da prelje čim več bolgarske krvi. V krvi živi in v krvi bo umrl, nedolžna kri bo prišla nad glavo zločinca. Kaj bo z bolgarskim narodom? On gine stoično, kakor da bi pričakoval svoj čas, čas osvoboditve. Vse, kar more neuradna Jugoslavija storiti v nasprotju z uradno Jugoslavijo, je to, da se na današnji dan spominja nedolžnih žrtev in da simpatizira s preganjanim bolgarskim narodom. Svojo moralno pomoč moramo prožiti ne ubijalcem, ampak onim, ki se proti ubijalcem bore. — Patriotska Jugoslavija je glede Bolgarske ene misli in kliče Slava spominu Stamboljskega, slava onim, ki so dali življenje za bolgarsko-jugoslovensko zbliznanje!

Se en neverificiran poslanec izvoljen v odbor. Da bi pomirila opozicijo vsled odložitve verifikacije anketiranih mandatov HSS, je vladna večina izvolila v nasprotju z določili poslovnika še enega nepotrjenega radičevca v odbor. Po Pavlu Radiču je izvoljen v odbor za priznanje zaslug vojvodoma Putniku in Mišču radičevca dr. Nikić, in sicer celo za tajnika odbora. Predsednik je radikal Vujičić, podpredsednik posl. Sušnik, tajnik dr. Nikić. — Niti tedaj, ko hoče biti vladna večina liberalna, ne more preprečiti kršitve zakona.

»Samouprava« o sporazumu. Radikali končno čutijo, da je bila odložitve verifikacije anketiranih mandatov HSS z državnega stališča slab korak. Zato bi hoteli deloma svojo napako popraviti, zlasti pa prepričati Hrvate, da ni stvar tako huda, kakor izgleda. Zato so izvolili dr. Nikića v odbor za proučevanje zakonskega načrta za priznanje zaslug Putniku in Mišču, zato tudi niso nasprotovali, da je bil po zaslugi Jovanovića izvoljen Pr. Radić za predsednika drugega parlamentarnega odbora. Toda vse to je le malenkost, ki ne zadostuje in zato je sedaj še »Samouprava« napisala uvodnik za spo-

razum. »Samouprava« pravi, da je brezsporno, da bi bil sporazum za radikalno ko tudi za radičevsko stranko velike koristi in radikalna stranka bi z največjim veseljem sklenila sporazum z HSS. Toda potrebno je, da HSS v dejanjih dokaže svojo preorientacijo, ker radikalna stranka ne sklepa sporazumov nikdar iz partijskih (!), temveč le iz državnih ozir. — Vidi se, da so se gospodje pri »Samoupravi« nekaj naučili in da se g. Pašića pošteno boje. Zato bi veliko bolj pametno storili, če bi odkritosrežno priznali, da so takoj za sporazum, kakor hitro bo to dovolil Pašić. — Pred vojno se je včasih v šali reklo, da bodo Slovenci takoj za revolucijo, če bo to dovolil cesar. Danes pa so prišli na slovensko mesto radikali, ki so postali tako hlapčevsko udani g. Pašiću, da je to že nedostojno.

Nastop Ljube Jovanovića se še vedno v parlamentarnih krogih mnogo komentira. Vendar pa prevladuje mnenje, da ne bo imel nastop nobenih pomembnejših posledic, ker je radikalni klub tako preveč pod komando Pašića. Toda vsaj eden je rešil čast radikalnega kluba, vsaj eden je bil moč. To je pomen Jovanovićevega nastopa.

Seja verifikacijskega odbora, ki ima rešiti usodo anketiranih mandatov, ne bo pred sredo, ker prvi njegov predsednik dr. Perić da morajo najprej izvršiti svoje delo sekcije za proučevanje zakonskih načrtov o sodnih, sodiščih in državnih pravdnikih, katerih predsednik je dr. Perić. Argument je tako prepričujoč, da bi si ga radikalni klub mogel dati za zrcalo.

Pribeževanje »Reč« tudi v uvodniku, da je sporazum odklonjen in to vsled tega, ker so radičevci podpisali komunikacijo bloka narodnega sporazuma in seljaške demokracije in se v tem komuniqueju pravi, da se je udrilo popolno soglasje med vsemi strankami bloka. Ta pasus je delo dr. Korošca, ki da hoče preprečiti sporazum, ker bi v slučaju sporazuma med radikali in radičevci bila šla brez pomena.

Konstitucija interparlamentarnega odbora. Interparlamentarni odbor, ki šteje 31 članov, je konstituiran. Za predsednika je izvoljen Ljuba Jovanović (rad.), za podpredsednika dr. Trumbić, za tajnika dr. Seferov (dav.) in Lj. Popović (rad.). Na prvi seji odredi odbor število članov, ki se udeležijo interparlamentarne konference v Washingtonu in nato izvoli delegata za konferenco.

Sporazum s Nemčijo. Z garancijskim paktom bo stališče Francije zelo okrepljeno. Nemčija podpisuje garancijski pakt s Francijo, istočasno pa tudi dogovor s Češkoslovako in Poljsko. V tem dogovoru se Nemčija obveže, da ne bo nikdar zagrabila za orožje proti Češkoslovaki in Poljski, temveč da bo vsako sporno vprašanje predložila mednarodnemu razsodišču v razsojo. S tem je skoraj vsaka nevarnost vojne — odstranjena.

Češki socialni demokrati ostanejo še naprej v vladi. Strankin glavni odbor je sklenil, da kljub žitnim carinam ostane češka socialna demokracija v vladi. Med drugim se je to utemeljevalo s tem, da se more reakcija najlažje preprečiti s tem, če so demokratske stranke zastopane v vladi. V resolucijah zahtevajo češki socialni demokrati, da se čim preje razpiše nova volitve.

Poostren položaj na Kitajskem. In Kitajski prihajajo vedno bolj vznemirajoče vesti. Na Yanksekšangu je bila napadena angleška naselbina. Angleški in japonski konzulat sta bila upeljena. Japonska mornarica je bila nato izkrcana in posrečilo se ji je, da je vpostavila red. V Pekingu zavzema agitacija dijakov vedno večji obseg. Pripravlja se generalni štrajk. Krščanski general Fengjusing je odredil mobilizacijo svoje vojske. Izjavil je, da bo njegova vojska znala umreti za domovino, če bi Angleži izkrcali čete. Fengjusing se je postavil s tem popolnoma na stališče dijakov, ki pravijo, da se ne bore proti tujece, temveč le proti Angležem in Japoncem. General Cangsolin je poslal v Šanghaj svojega sina z 2000 vojski. Prebivalstvo je pozdravilo čete s klicem: Pobijte tujece! Izgleda, da Cangsolin nima simpatij za dijake, ker se boji boljševizma, zlasti še, ker je prišel v nasprotju s sovjeti. — V Kantonu so popolnoma zmagale čete mesta, ki so komunistično orientirane in pod ruskim komandantom. Splošno se poudarja, da so sovjeti podpirajo dijake z denarjem in da so sovjeti glavni povzročitelji nemirov.

JUGOSLOVANSKI DOBROVOLJSKI POLK V TOMSKU.

Vsled velike važnosti in osebne koristi vsakega posameznika, sklicujem na soboto, 27. junija t. l., ob 8. zvečer »pri Jernejcu« (goštilna sv. Petra cesta št. 85) prijateljski sestanek. Vabljeni so vsi dobrovoljci — Sibirjaki — nekdanje I. Jugosl. polka. Ker je brez imenika težko najti naslove, naprošam vsakega, ki dobi to vabilo, da obvesti o sestanku vsakega tovariša Sibirjaka, brez razlike čina. Kdor ne bi dobil vabila, naj mi že naprej oprostí in naj pride.

Sestanek ni političen, ampak strogo etnografski, zato pridite vsi, ker drugače bo težko definitivno sklepati.

V splošnem pride na razgovor: 1. Ali naj iščemo medsebojnih stikov. 2. Naši odnosi napram drugim dobrovoljskim organizacijam. 3. Kako zainteresirati narod in državo, da se omogoči povratek še ostalim ujetnikom iz Rusije. 4. Ohranitev naše zgodovine itd.

Tu samo nekaj misli, da se razvidi namen sestanka. — Vsak naj o tem razmišlja in pride na sestanku s svojimi mogoče še važnejšimi predlogi.

Tovariše, ki se sestanka ne morejo udeležiti, prosim, da pošljete pismeno svoje želje in predloge vsaj do 20. t. m. Vso pošto naslavlajte za enkrat na sklicatelja: Završnik Alfonz, učitelj, Ljubljana, Zaloška cesta 1/II.

Zdravol

Dnevne vesti.

175.000 DINARJEV.

Toliko znaša fikсна plača upravnega svetnika Trboveljske premogokopne družbe. Če pa je upravni svetnik tako srečen, da pride v ekspektivo, potem se njegova plača zviša za nadaljnjih 30.000 dinarjev.

Ni čuda, da se že tedne dolgo bije ljut boj za izpraznjenje mesta upravnih svetnikov pri Trboveljski premogokopni družbi. Ni pa tudi čuda, če je skoraj vse slovensko časopisje, mladinsko ko klerikalno, tako obzirno do Trboveljske premogokopne družbe, ki tako siljajo nagrada delo upravnih svetnikov. Se manj je čudno, če je pri takih nagradah Trboveljski premog relativno dražji od angleškega. Vse to je razumljivo in niti najmanj čudno.

Zelo pa je čudno, da je vsa Slovenija z dragim trboveljskim premogom zadovoljna in še bolj je čudno, da plačuje ta drag premog tudi državna železniška uprava, ki bi bila končno v stanu revidirati cene trboveljskega premoga.

In še najbolj čudno je, da ne poseže vmes finančni minister, ki je vendar apeliral na čedenje v državni upravi. Tu pa bi se dali prihraniti milijoni!

Res, bogata je Jugoslavija, ki si more dovoliti, da plačuje svoj premog tako drago, kakor ne plačuje nobena druga država tujeja!

Geslo »svoji k svojim« je pri nas naravnost idealno izvedeno!

— **Slovenski Narod proti centralizmu.** Včerajšnji »Slovenski Narod« je silno ogorčen, ker so ustanovljeni oblastni inspektorati uprave državnih monopolov samo v Splitu, Skoplju, Sarajevu in Zagrebu, ne pa tudi v Ljubljani, ki pride vsled tega pod zagrebški oblastni inspektorat uprave državnih monopolov. Med drugim pravi »Slovenski Narod«: Če itak vlada pri nas silno nerazpoloženje proti finančni upravi. Ali je bilo treba temu nerazpoloženju prilivati še novega olja. Mesto, da bi državna uprava podpirala pošteno delo onih, ki jim je dejansko državni interes vse, jim meče pri vsaki priliki polena pod noge, jih ovira v njih naporu, da pridobije najširše kroge za državno misel. Čas bi že bil, da bi gotovi gospodje uvideli, da se ljudstva ne da pridobivati za državo s takimi šikanami. — Pa ne da bi delal »Slovenski Narod« vaje za tisti čas, ko bodo njegovi gospodarji kritični v opoziciji?

— **Nezaslišana beda upokojevcv.** Samo tam, kjer vladajo čiti, ki so gluhi za trpljenje bližnjika, je mogoče, da so vsi obupni klci upokojevcv preslišani. Tako nam piše iz severne meje upokojenec, da prejema mesečno 2700 kron pokojnine. 600 kron plača za stanovanje in z 2100 kronami naj živi on in njegova žena. Vsak s 1050 kronami ali niti ne 9 dinarji dnevno. S temi 9 dinarji naj si kupi poleg hrane še obleko, kurjavo, obutev. In če pride bolezen, še zdravila! Gospodje, ki se ponašate s tem, da ste na vladi, povejte, kak čudež mora upokojenec delati, da se preživi z niti 9 dinarji dnevno! Kaj ste v resnici tako brezsrčni, da se ne zmenite za bedo upokojevcv?

— **Stara ljubezen ne zarjavi.** »Slovenski Narod« se trudi, dokazati, da ni bila carska Rusija kriva, če je prišlo do londonskega pakta. Kakor se vidi, so dobili zadnje dni v uredništvo »Slovenskega Naroda« strokovnjaka za zunanjo politiko. V petek smo tako izvedeli, da bi Koroško lahko rešili, če bi ponudili Italijanom Beljak, včeraj smo izvedeli, da ni bila carska Rusija kriva, če je prišlo do londonskega pakta, čeprav je ta na londonski pakt pristala in ga podpisala, jutri izvedemo nemara kako drugo senzacionalno novost. Sicer pa treba reči, da je vsega priznanja vredno, da je ostal »Slovenski Narod« vsaj eni svoji ljubezni zvest. Da je ta ravno ljubezen do carske Rusije, je za sedanje hlapčevstvo »Slovenskega Naroda« čisto v redu.

— **Spomenik kralju Petru I. v Ljenu.** V Ljenu odkrije na Vidov dan spomenik kralju Petru Osvoboditelju. Svečanosti se udeležijo zastopniki dvora, vlade, narodne skupštine in kulturnoprosvetnih institucij iz raznih krajev države.

— **Olajšave na potovanje po Jadranu.** Razen polovične vožnje, ki jo je dovolilo prometno ministrstvo vsem posetnikom jadranskih letovišč, je dovoljen 25 odstotni popust vsem tujcem, če potujejo posamezno in 50 odstotni, če potujejo v skupinah. Tudi parobrodne družbe so dovolile za potovanje po Jadranu razne olajšave. »Jadranska in Dubrovačka plovnata« sta znatno znižali tarife in dovolili še razne druge olajšave.

— **Zakon o neposrednih davkih.** V finančnem ministrstvu se pripravlja zakonski načrt za nov zakon o neposrednih davkih. Načrt bo v par dneh gotov.

— **Inspekcija kolodvorskih restavracij.** Prometno ministrstvo je odredilo strokovno komisijo, ki ima pregledati vse kolodvorske restavracije, da se ugotovi, če vlada v njih primerna čistota in red ter, če se drže restavracijski določeni ceniki in slednjih, če nastopajo restavracijski s primerno uljudnostjo napram gostom, posebno tujim.

— **Skopljski gostilničarji proti načrtu o pobijanju alkoholizma.** V nedeljo se je vrnila v Skoplje konferenca hotelirjev, gostilničarjev in kavarnarjev, kateri so prisostvovali tudi predstavniki produkcije alkohola. Predmet razpravljanja je bil zakonski načrt ministrstva za narodno zdravje glede pobijanja alkohola. Vsi prisotni so projekt enoglasno obsodili. Končno so bili izvoljeni delegati za konferenco zastopnikov imenovanih krogov iz vse države, ki se ima vršiti v Beogradu.

— **Zdravljenje invalidov v državnih kopališčih.** Ministrstvo socialne politike je odredilo, da se prične takoj s pošiljanjem invalidov v državna kopališča, kjer se, kakor znano, zdravi brezplačno.

— **Srbska šola v Los Angelesu.** Ministrstvo prosvete je dobilo obvestilo, da je bila ta mesec otvorjena v Los Angelesu prva srbska šola. Ministrstvo je poslalo v Los Angeles potrebne šolske knjige.

— **Nove vojašnice v Južni Srbiji.** Minister vojne in mornarice je odobril kredit 6 milijonov dinarjev za zgradbo vojašnice v Berozu ter 8 milijonov 900.000 Din za zgradbo vojašnice v Bosilgradu, Stipu in Strumici.

— **Disciplinarna komisija v ministrstvu prosvete.** V ministrstvu prosvete je vpostavljen disciplinarna komisija za profesorje in učitelje. V komisiji so načelniki odeljenja za osnovni pouk in načelniki odeljenja za srednjošolski pouk, po en inspektor teh odeljenj in po en profesor in učitelj.

— **Prvi mednarodni otroški kongres.** V dnevi 27., 28 in 29. t. m. se vrši v Zenevi kongres otrok iz vseh delov sveta. Na kongresu bodo debatirali izključno otroci, ki bodo izvolili iz svoje srede tudi predsednika. Kakor se čuje, se udeležijo kongresa tudi otroci iz Jugoslavije.

— **Stalna avtomobilska zveza Sarajevo — Mostar.** Med Mostarjem in Sarajevom se ustanovi stalna avtomobilska zveza. V prometnem ministrstvu se že izdelujejo potrebni načrti. Nova progla bo velikega pomena za tujski promet.

— **Pisma v Turčijo.** Ministrstvo pošt in telegrafa je dobilo uradno obvestilo, da je vpeljana v Turčiji stroga vojaška cenzura ter se sprejemajo samo pisma, ki so pisana v turškem jeziku.

— **Velike reparacije za Rumunijo.** Repariacijska komisija je obvestila generalno upravo rumunskih železnic, da je šest njenih velikih naročil odobrenih. Rumunija je naročila v glavnem železniški material. Dobave predstavljajo vrednost 17.000.000 zlatih mark, to je 1 milijardo lejev. Nemčija se je zavezala, da dobavi 600 lokomotiv, 2000 km tračnic za normalnotirne železnice, razne delne stroje in druge stvari za železniške delavnice.

— **Koliko se popuši letno na Poljskem.** Po najnovejši statistiki se je popušilo lansko leto na Poljskem za 160 milijonov poljskih zlatih svalčic in smok. Našteli so v državi 1.595.000 puščic, tako, da puši na Poljskem vsak tretji prebivalec. Dnevno se pokadi skoro 212 milijonov cigaret, to je okrog 8 milijard cigaret letno. Ta statistika je izhajala v poljskem tisku številne komentarje. Časopisje je prišlo enoglasno do zaključka, da spada Poljska med dežele, v katerih je pušenje najbolj razširjeno.

— **Izseljevanje iz Besarabije v Kanado.** Iz Monreala poročajo, da je prispela v Kanado bolgarska delegacija iz izmajliskega okrožja v Besarabiji, ki je začela s kanadsko vlado pregovore radi preselitve 2000 bolgarskih družin v Kanado. Kanadska vlada je priselitev privolila.

— **Tri smrtne obsodbe v Sarajevu.** Mohamedanka Hankija Breza, njen sin Hassan in njegov bratranec Alija Kajan, so umorili lansko leto mohamedankinega moža. Truplo je trojica skrila v senu na skednju, nakar je podnela ogenj. Sosedje, ki so ogenj pogasili, so našli zogljenelo truplo in tako je prišla stvar na dan. Po pet dni trajajoči obravnavi je bila trojica v soboto obsojena na smrt na vešalih.

— **Čudno priznanje Raymondove slave.** Raymond, ki je dobil Noblovo nagrado, je imel te dni z nekim novinarjem interview glede svojih literarnih izkušenj na zahodu in na Poljskem. Izjavil je sledeče: Na zapadu sem se počutil popolnoma drugače, kakor v domovini. Na Poljskem mi nista pokazala niti kritika (z milimi izjemami), niti čitajoče občinstvo dosti dobre volje zato, da spoznata temeljito moje literarno delovanje ter ga pravilno ocenita. Zato pa uživam sedaj temveč zanimanje našega občinstva. Z vseh strani dežujejo name prošnje za posojila. Skupna svota teh literarnih posojil bi pressegala dvakratno Noblovo nagrado.

— **Delavska univerza v Pragi.** Kakor poročajo praški listi, bo ustanovljena še tekom letošnjega leta v Pragi delavska univerza. kakršne eksistirajo že na Angleškem in na Nemškem. Univerza bo imela dva letnika. V prvem se bo poučevala nacionalna ekonomija, drugi letnik bo praktičen seminar za absorbente prvega.

— **Letalska nesreča.** Na letališču pri Frankfurtu a. M. se je ponesrečilo v soboto športno letalo tamkajšnjega letalskega društva. Letalo je hotelo pristati, pri tem pa so odpovedali aparati, in prilfetlo se s tako silo na zemljo, da se je popolnoma razbilo. Eden od pilotov je dobil težke poškodbe, da je kmalu nato umrl, drugi ima sicer tudi precej hude notranje poškodbe in več zlomljenih kosti, vendar mu utegnejo rešiti življenje.

— **13-letna deklica izginila na zagoneten način.** Ana Bohac v Sarajevu je poslala v soboto popoldne svojo 13-letno hčerko Erno v trafikko po časopis. Deklica je šla, vrnila se pa ni več. Ko je čakala mati že tri ure, jo je pričelo skrbeti, šla je na policijo ter stvar prijavila. Toda ves trud policije je zaman. O deklici ni nobenega sledu. Erna je lepa in dobro razvita deklica, ki bi li vsakdo prisodil več, kakor 13 let.

— **Iz brzovlaka je skočil in pobegnil.** Mehmed Mesimović se je peljal v spremstvu orožnikov v sarajevske zapore. Blizu postaje Rajevci je skočil mož iz brzovlaka, ki je vozil s polno paro. Kljub temu, da so vlak takoj ustavili, je izginil Mesimović brez sledu.

— **Požar v Kreki.** Pred par dnevi je dobila uprava solin v Kreki na račun reparacij nove stroje. Shranili so jih za prvi čas v neko barako. Te dni pa je izbruhnil v baraki iz doslej neznane vzroka požar, ki je napravil precejšnjo škodo. Policijska direkcija v Sarajevu je dobila v prvem trenutku pretirano poročilo, v katerem je bila škoda cenjena na 80 milijonov Din. Sedaj je reducirala policija škodo na 1.000.000 Din, po-

učen privatni krogi so jo pa reducirali še na polovico, koliko pravzaprav znaša, bo ugotovila uradna komisija, ki je bila poslana na lice mesta.

— **Veliko požar v Kosovski Mitrovici.** Te dni je bil v Kosovski Mitrovici velik požar. Pogorela je največja tamkajšnja mošeja in pet turških trgovin. Med požarom je prišlo do velikih eksplozij. Eksplozirala je municija, ki so jo imeli kačaki skrito v cerkvi. Požar so zaneli Turki z gorečimi svečami, ki so jih prinesli mošeji za dar.

— **Zopet subotški policijski oficir ovaden.** Advokat dr. Piškulić je ovadil v imenu sooproge nekoga zagrebškega advokata, Jelene Lukatelle policijskega kapetana Gorča Didanovića radi zlorabe uradne oblasti. Ovadba pripoveduje, da je skušal Didanović neko izredno lepo damo, ki je prišla v Subotico juridične knjige prodajati — opetovano v njeni sobi v hotelu posiliti. Višji glavar mesta je odredil zoper Didanovića strogo preiskavo, za katere izid vlada med prebivalstvom veliko zanimanje, ker se je čulo zoper Didanovića že več pritožb.

— **Ekspresni vlak Pariz—Köln—Berlin ponesrečil.** Ekspresni vlak Pariz—Köln—Berlin je moral v petek ponoči obstati kakih 200 km od Pariza radi neke reparature sredi med vožnje. Med tem je prišel neki tovorni vlak ter se zaletel vanj. Zadnja vozova ekspresa, voz za prtljago in voz za pošto sta bila popolnoma razbita. Izpod ruševin so potegnili, kolikor je dosedaj znano, enega mrtvega, tri težko in pet lahko ranjenih, ki so francoski poštini in železniški uslužbenci. Od potnikov ni bil nihče poškodovan. Domneva se, da je nastala nesreča vsled tega, ker so odpovedali signali za ustavitve.

— **Zopet orkan v Ameriki.** V zahodnih krajih Zedinjenih držav je divjal te dni zopet močan orkan. Škoda, ki jo je povzročil, znaša v kolikor je bilo mogoče dosedaj ugotoviti, en milijon dolarjev. Sedem oseb je bilo ubitih zelo veliko pa ranjenih.

— **Vsled vročine zblazel.** Strašna vročina, kakor v Ameriki, vlada te dni tudi v Londonu, kjer zahteva vsak dan 3 do 4 človeške žrtve. Te dni pa je povzročila posebno nenavadno tragedijo. Neki Dryden, ki je iskal svoječasno v Afriki zlato ter obel pri tem na malariji, je imel od časa do časa tudi še sedaj v Londonu napade te bolezni. Tako ga je napadla malarija tudi te dni. Ker pa je pritisnila huda vročina, je mož zblazel, umoril svojega najboljšega prijatelja in njegovo soprogo ter se obesil.

— **Strelna na Dunaju.** V soboto popoldne je udarila na Dunaju med kratko hudo nevihto v dve hiši strela. Na strehi ene od teh hiš je odbila 15 kilogramov težak, četrta metra dolg kos zidu, ki je padel s silnim trusem na trotoar pred nekega dekca, dasi je bil deček od dotičnega mesta oddaljen komaj en meter, je ostal po čudnem naključju popolnoma nepoškodovan. V drugi hiši je omamila strela nekega delavca. Pri tem so se pretresli možu živci, da so ga morali odpeljati v bolnišnico.

— **Eksplozija zahtevala 7 človeških žrtv.** Iz Atlantic-City poročajo, da se je pripetila na izletniškem parku »Crystal« eksplozija, ki je povzročila potop parka. Sedem ljudi je bilo ubitih, petindvajset pa težko ranjenih.

— **Samomor veletržca.** 58-letni budimpeštanski veletržec s porcelanom Wilhelm Sperlinger se je boril že dalj časa s finančnimi težkočami. Te dni si je prerezal z britvijo vrat ter izkrvavel. Zapustil je pismo, v katerem sporoča svoji rodbini, da kot trgovec starega stila ne more dalje prenašati današnjih gospodarskih razmer, ter da za poravnano noče prositi, ker smatra tak korak za nečasten, temveč gre raje prostovoljno v smrt.

— **Otroški voziček na železniškem tiru.** Na kolodvoru v Neumünstru na Nemškem se je pripetila te dni velika nesreča. Zena nekega železniškega uslužbenca je čakala s štiriletnim otrokom v vozičku na prihod vlaka iz Hamburga. Med tem, ko se je za hip odstranila, je zdrknil voziček z otrokom na železniški tir. Neki delavec je hotel potegniti voziček s tračnic, toda v istem trenutku je pridrel vlak ter zgrabil voziček in delavca. Delavcu so odtrgala kolesa obe nogi, dočim je izgubil otrok samo eno.

— **Strašen zločin zdravnik.** V Marseille-u vzbuja veliko senzacijo skoro neverjeten zločin zdravnika dr. Bougrata. Dne 10. marca je izginil nenadoma bančni blaginjak Rumebe, častnik-invalid, ki je imel pri sebi 8500 frankov. Dasi je bil mož na prav dobrem glasu, se je domnevalo, da je denar ponesrečil. Te dni pa je izvršila policija radi falzifikacije nekega čeka pri dr. Bougratu hišno preiskavo. V ordinacijski sobi je udaril policijskim uradnikom v nos nenavaden, intenziven, neprijeten vonj. Preiskali so lokal in našli so v zidu truplo pogrešanega Rumebe. Zdravnik ga je bil usmrtil z neko injekcijo, da se je polastil 8500 frankov.

— **Otrok v klosetu.** V soboto se je zagovarjala pred dunajsko poroto 17-letna Frieda Pfeiffer. Dekle je rodilo nezakonsko dete ter ga vrglo v kloset, kjer ga je čula kmalu nato ječati hišnica, ki je obvestila stražnika. Stražniku se je posrečilo rešiti črviča živga iz neprijetne situacije v cevi kloseta. Frieda Pfeiffer je bila obsojena na šest mesecev ječe.

— **Dvajsetleten morilec otroka.** Dvajsetletni pomožni delavec Matija Salzer v Lanzenu kirchnu je imel s hčerjo nekega posestnika ljubavno razmerje. Posledica ljubezni je bil nezakonski otrok. Salzer je svojega dekleta opetovano nagovarjal, naj otroka usmrti. Ker deklet tega ni hotelo storiti, je umoril otroka te dni on sam. Bil je pri svoji ljubici na obisku. Medtem se je nezakonska mati za trenutek odstranila. Salzer je vporabil priliko ter vtaknil otroku v usta velik kamen. Otrok je parkrat zajokal, zato se je mati hitro vrnila. Toda bilo je že prepozno. Otrok se je med tem zadušil. Salzer je dobil za svoj čin 8 let težke ječe.

— **Političen prepri med seljaki.** Te dni je bila vasica Miroševac pri Zagrebu pozorišče krvavega dogodka. V vaško krčmo je prišel kmet Mirko Kočić iz Trnave. Ko se je nekoliko okrepčal, je pogledal po sobi. Na steni je visela slika kralja Aleksandra. To Kočiću ni bilo pogodi. Stavil je gostilničarja radi tega na odgovor. Postal je besen, jel zabavljati na kralja, Pašića in Pribeževića, opsoval je gostilničarja ter končal s tem, da je dejal, da priznava samo Stefana Radića. Navzoči so reagirali in razvil se je pretep, ki je končal s tem, da je dal kmet Stefan Sorman, drugače miren človek, izzivaču tri sunke z nožem v hrbet. Kočić je drugi dan v bolnici umrl.

— **Pri izbiranju sredstev proti debelosti je treba biti oprezen** — samo Fuscine tablete delujejo sigurno in neškodljivo. Dobijo se v vseh lekarnah. Po pošti: Apoteka Blum, Subotica.

Ljubljana.

— **310 žebčev!** Toliko jih je dal te dni poručiti mestni vrtnarski nadzornik iz debel dreves po naših promenadah in parkih. Iz tega se najbolje spoznava živalska surovost ljudi napram javnim nasadam. Kajti drevesni sok se po žebčevih in rji ravnotako zasturi, kakor človeška kri. Ne gre sicer tako naglo, toda v par letih drevo pogine. V ogled naj služi slabo razvito zelenje, že deloma porumenelo na enem izmed kostanjev pred vodom v Jakopičev paviljon. To ubogo drevo je imelo v sebi kar 6 žebčev, a zdaj mora poginiti. Tako uničuje naša publika, ki si pe drugi strani rada jemlje polna usta v kritiziranju javnih naprav, naše javne nasade. Nobena tombola ali zakotna veselica ni take nevarna, da ne bi zanjo zlasti po Tivoljskih drevoredih pribijali na drevesa reklam. Neke drevo, menda v bližini velesojna, je imelo v svojem mesu celo 12 žebčev. Razen tega so našli v drevesu vtolenih 5 vidarskih klat. Malih žebčikov niso niti šteli, dasi škoduje vsaki. Par žebčev je zabitih tako globoko, da jih niti z najmočnejšimi kleščami niso mogli odstraniti, ker jih ni mogoče prijeti. Gerentski svet je pred kratkim sklenil, da izrečno prepoveduje vsako pribijanje predmetov na dreve javnih nasadov, a tudi nalepljanje raznih objav, ker so, če ne že škodljive, vsaj grde. Kdor se temu ne bo pokoraval, bo občutno kaznovan. Kdor bo pa z žebčji ali kakorkoli kvaril dreve, bo prijeto tudi za popolno odškodnino, eventualno bo moral drevo nadomestiti. To si naj zapomnijo zlasti razna društva in anononi navodi. Tudi obešanje reklam po drevoredih na vrvice ali žico je prepovedano in se bo kaznovalo. Pri obešanju polomijo delavci vselej nekaj vej in mladik. Polcija je naprosena, da pazi na protiravnalce. Priporočamo pa javne nasade tudi v tem pogledu finejši čutečemu prebivalstvu, katero naj vsak prestopke brez pomislekov namani. To ni nobeno »denuncijsništvo«, nego socialno ravnanje v javnem interesu.

Prosveta.

— **Hipnotizer dr. Ben Ali nastopi danes v torek** večer v našem dramskem gledališču ter izvaja svoj prvovrsten in interesanten program. Kjerkoli je že nastopal Ben Ali, je bil vedno velika privlačna sila za publiko. Vstopnice pri dnevnih blagajni v operi, in sicer za oba večera, za torek in sredo.

— **Gostovanje Marija Šimenca v naši operi.** V petek dne 19. t. m. gostuje na našem ovrn odlični tenorist g. Marij Šimenc, in sicer v operi »Glumačič«. Petkova predstava se vrši izven abonmaja, in sicer na čast udeležencem veterinarskega kongresa.

— **Poslovilni večer Hugona Zatheya.** V četrti tek zvečer se poje v Narodnem gledališču v Ljubljani Offenbachova opera »Hoffmannove pripovedke«. V tej operi poje vlogi Lindorfa, Coppelinsa, Dappertutta in Mirakla g. Hugo Zathey, ki odide koncem letošnje sezone na nov angažma v Poznanj na Poljsko. Tekom svojega sedemletnega bivanja in delovanja v Ljubljani, iztekel si je g. Zathey velike zasluge za našo opero. Bil je pa tudi izredno priljubljen pri našem gledališkem občinstvu. Predstava je izven abonmaja.

— **Gledališki list.** Danes je izšla 15. številka Gledališkega lista, ki prinese poleg običajne vsebine, lep članek režiserja Lipaha o umrlem Borisu Vladimiroviču Putjatu. Dalje članke o poslavljajočih se pevcih Nikoli Cvejiču in Hugonu Zatheyu. Dalje priobčuje v tej številki A. Debeljak spominski spis o največjem portugalskem pesniku Luis de Camoesa in članek z napisom Iz Katalonije. Čitatelje se seznanja tudi z gledališkimi razmerami na Nemškem. Zanimiv in zabaven pa je gledališki slovar, ki pojasnjuje najrazličnejše besede, ki so z zvezi z gledalištem. Številko, ki stane 5 Din, krasijo tri slike, in sicer: Putjata v vlogi Napolena, Nikola Cvejič in Hugo Zathey.

— **Jubilej 40 letnega delovanja praznuje pevsko društvo »Lipac«** v Litiji v nedeljo, 21. t. m., s slavnostnim zborovanjem ob 10. uri, razvitjem pevskega prapora ob 14. uri in veliko ljudsko veselico s koncertom ob 15. uri. V soboto zvečer priredi društvo podoknico g. kumič. Priporočamo pevskim zborom, da se korporativno ali po zastopnikih udeležijo te slavnosti, se odzovejo vabilu za sodelovanje pri pevskem koncertu ter počaste novi prapor ob priliki zabijanja žebčikov. Člani pevskih zborov imajo polovično vožnjo. — Marljivi litijski »Lipac« ob njenem častitljivem jubileju naše iskrene častitke! — Odbor za likvid. ZSPJ in ustanovitev Ljubljanske župe Južnoslov. Pev. Sav.

— **Pevski zbor Glasbene Matice.** V sredo 17. t. m. ob 20. uri sestanek in vaja mešanega zbora. — Odbor.

— **Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani** ima svoj redni občni zbor v petek, dne 20. junija t. l. ob 20. uri v pevski dvorani Glasb. Matice, Vegova ul. 6., II. — Odbor.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA,
dne 15. junija 1925.

Vrednote: 7% invest. posojilo iz 1. 1921 den. 61.50, bl. 63; loter. 2 1/2% drž. renta za voj. škodo den. 199; Celjska pos. den. 200, bl. 205; Ljublj. kred. banka den. 225, bl. 265; Merkantilna banka den. 100, bl. 105; Prva lav. šted. den. 798, bl. 808; Slavenska banka den. 68; Kred. zavod za trg. in ind. den. 185, bl. 195; Strojne tov. in liv. bl. 134; Združ. papirnice Vevče den. 100, bl. 112; Slavna družba den. 265, bl. 280; 4 1/2% zast. listi Kranjske dež. banke den. 20; 4 1/2% kom. sad. Kranjske dež. banke den. 20.

Blago: Smrekovi in jelovi blodi, od 25 cm prom. napr., fco nakl. post. den. 250; hrastovo vosovne deščice, 44 mm, 2.65 m, 54 mm, 2.85 m, fco mejo den. 1400; bukova drva, 1 m dolž., fco Skopljce, 1 vag., den. 30, bl. 30; smrekove in jelove deske, 13, 20, 25, 30, 40, 50 mm od 18 cm šir., paral. ostrorobne, fco nakl. postaja, 2 vag., den. 630, bl. 630; čreslo, suho, letošnje, zdravo, v ovovih, fco nakl. postaja, 2 vag., den. 35, bl. 35; pšenica Rosaf, par. Postojna tranz. bl. 460; pšenica avstralska, par. Postojna tranz. bl. 450; otrobi pšenični, juta vreče, fco Ljubljana bl. 200; jemen, orig., srbski, 60 kg, fco Ljubljana bl. 326; korusa, par. Vinkovci bl. 200.

BORZE.

Zagreb, 15. junija. Devize. Curih 11.145—11.245, Praga 169.75—172.15, Pariz 273.50—278.50, Newyork 57.18—57.98, London

278.85—281.85, Berlin 13.62—13.77, Trst 226—229, Dunaj 0.0809—0.0821.
Curih, 15. junija. Predborza. Beograd 8.97—9.02, Pariz 24.95—25.05, London 25.01—25.035, Newyork 514.70—515.50, Milan 20.30—20.35, Praga 15.25—15.80, Dunaj 0.00724—0.00726.

× Dobave. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 6. julija t. l. pri Direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave pisarniških potrebščin in 19.732 kg pocinkane pločevine. Dne 8. julija t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave 50.000 kg raznih krp za čiščenje in 500 kg platnenih krp za izdelovanje kleja. Dne 9. julija t. l. pri Direkciji drž. železnic v Subotici glede dobave raznih krtac in sirkovih metel, raznega železnega materiala; dne 10. julija t. l. pri Direkciji drž. železnic v Zagrebu glede dobave 40.000 kg bele kovine za lokomotive in 15.000 kg mehkega svinca; pri Direkciji drž. železnic v Subotici pa glede dobave 40.860 kg železne pločevine.

× Dobave. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 2. julija t. l. pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 99.072 kg sena. — Dne 3. julija t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave posteljnine in 13.000 kilogramov jekla. — Dne 4. julija t. l. pri Upravi barutane v Kamniku glede dobave raznega materiala (sukanec, ovoini papir, premog, olje za izdelovanje kamnikita, strojno olje, sodi, jelševina, žebliji, kovine za ležišča, medij, razne žice, pločevina, usnje za podplate, kože, konoplja, vrvi, barve-cinkovo belilo (Bergmanove cevi, metlje); pri direk-

ciji državnih železnic v Subotici glede dobave materiala za gornji ustroj in različnih svedrov. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

× Tehnični semenj v Lipskem. Od 27. avgusta do 9. septembra t. l. se vrši v Lipskem tehnični velesejem. Največja razstava vseh vrst orodja za predelavo kovin in lesa.

To in ono.

BORBA ČRNEGA PLEMENA ZA ŽIVLJENJE.

Zamorski problem je za Zed. države eden najvažnejših problemov sedanosti. Jankee črnca ne smatra za enakovrednega človeka. Izstisne in onemogoči ga, kjer le more. Tako se vodi med belim in črnim plemenom v Ameriki tiha a ljuta borba. — Kjub temu so pozabili črnici na svojo pradedovino Afriko. Njihove tradicije se opirajo edino na novi svet. Garveyu, ki jih je hotel organizirati za povratek v Afriko, so se smejali. — Vendar pa ne mislijo vsi belokožci tako zaničljivo o črnih. Med Amerikanci eksistira celo neko društvo za zaščito črncev. Uplivu tega društva je pripisovati, da število slučajev linčanja pada. Leta 1920 je bilo linčanih v Ameriki 65 črncev, 1922 61, 1924 pa samo 16. V enajstih od teh 16 slučajev je šlo za napade zamorcev na bele ženske. — Društvo za zaščito črncev se poteguje tudi za politične pravice črncev. V zadnjem izveščju tega dru-

štva čitamo, da je bilo pri volitvah v Aklatomi 5000 črnecem onemogočeno, da bi bili izvršili svojo volilno dolžnost. Zasluga za to gre članom Ku-Klux-Klana. — V družabnem oziru so seveda črnici tudi zapostavljeni. Po železnicah na pr. so upeljani posebni vožovi zanje. Črnce se ne sme voziti v drugem vozu, pa najsibo makar akademik ali profesor ali doktor. Črncev ne sprejemajo v akademskih klubih. — Od 11. milijonov črncev v Zedinjenih državah jih je 1 milijon farmerjev, 4 milijone pa delavcev na farmah. Ti delavci pa se radi prenizke meze vedno bolj selijo v mesta k industriji. Od leta 1910 do 1920 je bil zaznamovan ta beg iz dežele v mesta katastrofalne dimenzije. Na račun črncev na farmah se je povečalo število črncev v mestih za 30 do 50 odstotkov, v Chicagu za 148, v Clevelandu za 308, v Detroitu pa za 611 odstotkov. Samo leta 1923 je prišlo iz južnih poljedelskih držav v severna mesta pol milijona črncev. Zato so nastale težkoče pri življenju. — Ker manjka črnecem, ki prihajajo iz farm, potrebne izobrazbe, so se ustanovile zanje šole. V Tuskegu je n. pr. taka šola, ki ima 3.000 učencev. V teh šolah se uče vsakovrstnih stvari, ki jih rabijo, ako hočejo delati v industriji. Črnici imajo pa tudi svojo univerzo. Ustanovil jo je l. 1886 general Fisk, zato se imenuje Fisk-univerza. Izpiti, položeni na tej univerzi so enakovredni z izpiti, položeni na drugih vseučiliščih.

Izdajatelj: dr. Josip Hacin.

Odgovorni urednik: Železnikar Aleksander. Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.

V oklopnjaku okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

Je to res razvalina, in je skoro težko misliti, da more v njej prebivati še kak človek.

Najprej pa vidi Georg le tajinstveni avto, ki stoji pred vrati, ne popolnoma zakrit, videti je odprta okna — tedaj pa vzbudi njegovo pozornost mlada dama, ki stopi iz hiše.

Leonor ni več v žalni obleki, oblečena je v kratak lodnast kostum, kakor, da je že pripravljena za potovanje.

»Mr. Georg Hartung — mis Leonor Morris, ki je bila hči starega Morrisa — o da, ehem«, predstavlja zeleni Henrik, ter se lepo odkrije; pri tem pa je videti, da nima na glavi niti enega lasu več.

»Veseli me, da ste se odzvali mojemu povabilu, začne Leonor kar brez ovinkov. Torej res hočete služiti za vodnika na mojem potovanju okrog zemlje?«

»Slišal sem, da nameravate napraviti isto pot, kakor sem jo napravil jaz?«

»Da, ali mislite, da bo mogel avto povsod skozi?«

»Preden o tem govorimo, dovolite mi drugo vprašanje.«

»Prosim!«

»Kako ste prišli name?«

»Čitala sem vašo knjigo: »Brez denarja, samo s puško okrog sveta.«

»Ali pa verjamete, da sem to turo res naredil?«

»Tega niste storili?! vzklikne Leonor.«

»Pač. A vi ste prva oseba, ki jo srečam in ne dvomi o resničnosti mojih razmotrivanj. Ali niste nič čitali časopisnihotic o mojem delu?«

(7.)

»Ne čitam skoro nikdar časopisov. Videla sem knjigo v izložbi in jo kupila. Torej vam ne verjamejo?« Georg pove v kratkih besedah, kako se mu je zgodilo.

»Da, res,« potrdi Leonor, »pišete o stvarih, ki jih človek... res skoro ne more verjeti. Grozni doživljaji, velikanske težkoče — moj Bog, zakaj ne? Človek zmore vse, kar hoče. Potem zopet govorite o stvarih, o katerih bi skoro vsak dvomil, ali pa... ste neke vrste nadčlovek, obdarjen z nadnaravnimi zmognostmi.«

»Tako?« se smejlja Georg. »Kaj pa se vam zdi n. pr. nemogoče?«

»Pišete, da ste sledili v Afriki več milj daleč stopinje, ki jih je napravil zamorec pred osmimi dnevi.«

»To sem pač storil in moža tudi našel.«

»In medtem je še en dan deževalo — in sploh, če pomislimo kakšna je tropična vegetacija.«

»Imate prav,« reče Georg bridko. »Imel bi se bil producirati najprej kot zasledovalec in strelec, potem bi najbrže verjelo častitljivo občinstvo in moja knjiga bi žela slavo.«

»Da, strelec. Še bolj pa, kakor vaši mojstrski strelji, mi imponira, kako ugotavljate daljave. Pišete, da ste z dvema streloma ustrelili dve gazeli, oddaljeni 620 metrov.«

»Dac.«

»S tole navadno puško?«

»Navadna je sicer popolnoma, a dobra. To je bila pač njena največja možnost.«

»No, dobro. Presenetljivo, toda mogoče. Neverjetno je le, da ste vnaprej ugotovili pravo razdaljo, to je 620 metrov. Tega ne more noben človek.«

»Pač, jaz to znam in gotovo nisem edini. Do tisoč

metrov ugotovim vsako razdaljo in se zmotim kvečjemu za pet metrov in prav gotovo me ne premoti nobena perspektiva.«

»To pa lahko takoj poizkusimo. Poglejte tja med drevje. Vidite zid. Poznam natančno razdaljo od zidu do sem. Koliko mislite da znaša?«

Le trenutek gleda Georg ostro v naznačeno smer. »340 do 345 metrov,« reče naglo.

»Res je!« se čudi Leonor. »Razdalja od tu znaša 342 metrov. Ali, sir, kako ste si pridobili to čudežno zmognost?«

»Prirojena mi je. Sicer pa sem se vadil od malega dan za dnem v njej.«

»Ste lovec po poklicu?«

»Ne. Rodil sem se v Nemčiji, na nekem plemenitaškem posestvu; domači učitelji so me pripravljali za gimnazijo, sedel pa sem le malokdaj v sobi. Večinoma sem bil v gozdu in na polju. Ko sem bil dvanajst let star, se je izselil moj oče v Ameriko. Imeli smo v Arkanzasu veliko plantažo. Jaz naj bi študiral filologijo, rekli so, da imam talent za to. A jaz bi ne bil zdržal med hišami. Najeli so mi tudi tu domače učitelje, najboljše moči, moj oče je to lahko storil. Učil sem se v gozdu, puško čez ramo, v lovski torbi pa grško gramatiko. Ko sem bil devetnajst let star, je izgubil oče vse svoje premoženje in je kmalu nato umrl. Mati mi je bila umrla že preje. Kaj naj bi počel? Hotel sem s svojimi lovskimi zmognostmi zaslužiti mnogo denarja. Zato sem napravil oni pohod okrog zemlje. Pri tem so se moje zmognosti zelo razvile. V zasledovanju in drugih okretnostih se ne ustrašim nobenega Indijanca, kakršnega zna naslikati bujna fantazija mladinskega pisatelja.«

(Dalje prih.)

MODNI SALON
MINKA HORVAT, Ljubljana

STARI TRG ŠTEV. 21

ima vedno v zalogi najnovejše damske in dekliske slamičke in klobuke. — Žalni klobuki vedno v zalogi Popravila se sprejemajo.

MALI OGLASI

Cena oglasa do 20 besed 5.—, vsaka nadaljnja beseda 50 para.

Absolventinja

dvorazredne trgovske šole išče primernega mesta v pisarni. Gre tudi na deželo in eden do dva meseca brezplačno. — Ponudbe prositi na upravo lista pod: »Pridnac.«

Abadie

cigaretni papir zopet stalno na zalogi. A. Lampret, Krekov trg 10.

Gospodična

poučuje citre proti nizkemu honorarju. Gre tudi na dom. Naslov pove uprava lista.

Službo blaginčarke

išče gospodična, vešča tudi vseh pisarniških del. — Ponudbe prositi na upravo lista pod: »Blaginčarke.«

Oblačilno blago

v ostankih in od kosa kupite vedno dobro in najceneje v

TEKSTILBAZARJU,

LJUBLJANA, Krekov trg štev. 10, prvo nadstropje.

Zunanji naročniki! Plašite po cenik!

Za 700 Din

mesečno gre vpokojeneč, bivši skladiščnik vešč 4 jezikov in vseh pisarniških del kot sluga, inkasant, paznik, nočni čuvaj, skladiščnik ali slučno. Cenjene ponudbe prositi na upravo lista pod: »Zanesljiv 700.«

Revirni gozdar

z državnim izpitom, 34 letno temeljito vsestransko prakso in prvovrstnimi izpričevanji, izvežban tudi v poljedelskem gospodarstvu, ki je vodil samostojno večje revire ter govori slovenski in nemški, želi izpremeniti svojo neodpovedano službo. Ponudbe pod »Revirni gozdar« na upravo lista.

Javna dražba

različnega pohištva, preselilnega blaga, bakrenih izdelkov in dr. se vrši v soboto 20. junija t. l. ob 10. uri dopoldne v skladišču »Balkan«, Dunajska c. 35. Blago je mogoče ogledati v skladišču vsak dan po 15. jun. od 8—12. in od 2—6. ure.

Sa mo dni!

LJUBLJANA - TIVOLI

Samo 6 dni!

Otvoritvena predstava v sredo 17. jun. ob 20. uri.

Evropski Barnum-Balley

KLUDSKY

Največji cirkus Evrope

4 jambori, 3 maneže z največjim zoološkim vrtom sveta. — 300 oseb, 400 živali, 100 lastnih vozov, 12 parnih in avtomatov, 20 slonov, 20 severnih medvedov, 10 rjavih medvedov, 40 levov in tigrov, 1 velikanski 2.500 kg težak nilski konj, 80 velblodov in dromedarjev, 1 čreda ceber, antilop, lam, novej, 6 indijskih vodnih bičolov, 100 različnih opic, 75 konjev in še več drugih različnih živali.

V soboto dne 20. junija in nedeljo dne 21. junija dve veliki predstavi ob 4. uri popoldne in ob 8. uri zvečer.

Trgovski pomočnik

izvežban v manufakturi, išče službo. — Najraje gre na deželo. — Ponudbe prositi na upravo lista pod: »Trgovski pomočnik.«

Trgovski uradnik

perfekten knjigovodja in korespondent z dolgoletno prakso išče primerenega mesta pri večjem podjetju. — Ponudbe pod »Prvovrstna moč« na upravo lista.

Original

Leyrerjeve slike in Valvazorja. prodaja Hinko Sevar, antikvariatknjigarna, Ljubljana.

Kupim

jugoslovanske znamke. Ponudbe z navedbo množine, cene in kakovosti na upravo lista pod: »Znamke.«

Najboljši
živčni stroj
in kolesa so
edino le

Josip
Petelinc-a

GRITZER, PHÖNIX in ADLER

Ljubljana

Na veliko. Telefon 92. Na malo.

„Opeka“

prvovrstne zidake priporoča
opekarna

„EMONA“ D. D.

v Ljubljani — Tovarna na
Vlčn. (Brdo) — Pisarna v
Pražakovi ulici 3, prilike.

Naročajte in širite NARODNI DNEVNIK!